

efter Loven af 1907, skal jeg ikke bestride det, men i hvert Fald for Tiden har Nationalbanken jo ønsket at faa rummeligere Dækningsregler. Det var udtalt i et Bilag til Motiverne, der fulgte Statslaansforslaget i Foraaret, og det maa jo ogsaa være Nationalbankens Ønske endnu. Den mener, den har Brug for disse rummeligere Regler, og derfor var det berettiget, om vi havde benyttet Situationen lidt mere, synes jeg, end vi har, til at faa Afgiften sat noget mere op. Men jeg erkender jo, at vi er kommet et lille Stykke af Vejen, og det glæder mig, at den højtærede Handelsminister ikke modsagde min sikre Forventning om, at Statskassen i en nærmere Fremtid, en ret nær Fremtid, vil faa de 3 Mill. Kr. nye Nationalbanksaktier til Pari.

Schovelin: Jeg har i og for sig ikke angrebet Nationalbanken. Jeg har udtalt den Formodning, at naar Historiens Dom bliver fældet over Nationalbankens Virksomhed her under Krigsaarene og i Tiden efter Krigen, vil den ikke falde ud til den nuværende Styrelses Gunst. Naar saa den højtærede Minister siger, at han havde hørt megen Kritik over Nationalbankens Virksomhed i de sidst forløbne Aar, men aldrig nogensinde nogen positiv Anvisning paa, hvad Nationalbanken da skulde have gjort, hvorledes den skulde have handlet anderledes, da vil jeg sige, at deri husker den højtærede Minister fejl. Man har givet saadanne positive Anvisninger, saavel med Hensyn til en anden Diskontopolitik — og det har været en efter min Mening skæbnesvanger Ting, at man har ment det nødvendigt at holde den uforandret lave Diskonto og derigennem opmuntret f. Eks. Børsspekulationen i allerhøjeste Grad — og dernæst med Hensyn til, at man skulde have fulgt en anden Guldpolitik. Det var Nationalbanken, der kom til Rigsdagen og med hele sin Autoritet under Paavisning af de vanskelige Forhold, som jo var saadanne, at en Rigsdag under saadanne Forhold ganske naturligt lod sig vejlede af en Nationalbank, fik Rigsdagen forledet til denne Guldpolitik, hvorefter den frie Guldudmøntning standsede, hvorefter der blev opretholdt Eksportforbud for og Importhemming af Guld, og hvorigennem vi er drevet ind i denne Disagio paa dansk Mønt i Forholdet til svensk og norsk — og senere hen altsaa ogsaa den Disagio paa anden Mønt, som nu er opstaaet.

Den højtærede Handelsminister sagde, at man burde i Sandhed ikke bebrejde

Nationalbanken, at den har været Staten til *Tjeneste* under vanskelige Forhold. Det er sandt, sagde han, at dens Hovedopgave er at varetage Landets Møntvæsen, men det var ogsaa Bank of Englands og Banque de France's Opgave, og de havde alle under de vanskelige Forhold støttet deres Regeringer. Dertil vil jeg gøre to Bemærkninger. Den første er den, at jeg ved ikke af, at Danmark har været i Krig saaledes som England, Frankrig og Tyskland, og at naar det gælder et helt Lands Eksistens, kan man vel ikke undre sig over, at Bankerne stiller sig paa en anden Maade end sædvanligt, og at man da ikke viger tilbage for Inflation, viger tilbage for at skaffe Staten et rentefrit Statslaan ved at udstede ufunderede Bank-sedler; men det maa stadig fastholdes, at Danmark jo ikke har været i Krig. Og ejendommeligt er det ogsaa — dette er den anden Bemærkning, jeg vil gøre —, at den engelske Kommission, som jeg nys skildrede, er endt med at bebrejde Bank of England, at den har støttet Regeringen under Krigen, og ligefrem har udtalt, at Bank of England derved har svigtet sin Opgave. Nu er det ikke *saa* galt — saaledes som den højtærede Minister sagde —, at Bank of England skulde have suspenderet Indløseligheden af sine Sedler. Det har Bank of England ikke gjort, heller ikke under Krigen. Den har ikke blot ikke suspenderet Indløseligheden af sine Sedler, men den har gennemgaaende haft en Guldfond, som er meget, meget større end den omløbende Mængde af Banknoter, og der har derfor heller ikke været den mindste Grund til at suspendere Indløseligheden. Men til Trods for, at Bank of England altsaa har ført en saa overordentlig konservativ Politik, en mere med gamle Traditioner stemmende Politik end nogen anden Seddelbank i hele Verden, saa har den altsaa dog fra autoritativ Side, fra den Undersøgelseskommission, som Regeringen har nedsat, faaet Bebrejdelser for, at den har givet Regeringen Støtte og derigennem, som det nærmere udvikles i denne Kommissions Betænkning, foraarsaget den Inflation, som ogsaa har fundet Sted i England. Kommissionen mener, at Banken lige saa godt kunde have tvunget Regeringen til at gaa til at optage Laan i selve det aabne Marked efter engelsk Skik eller ved at paalægge højere Skat: det vilde have været uangribeligt og vilde ikke have skabt de Vanskeligheder for det engelske Pengevæsen, som Riget nu lider under. Dette viser altsaa allerbedst, at man kan have